

U.S. Small Business Administration

ADMINISTRASYON NG MALIIT NA NEGOSYO NG E.U. KATYAKANG KAALAMAN – MGA PAUTANG SA SAKUNA

Deklarasyon ng HAWAII #18061 & #18062

(Kalamidad: HI-00073)

Insidente: **MGA WILDFIRE**

Nangyari Noong: Agosto 8, 2023 at nagpapatuloy

sa Maui County, Hawaii;

at para lang sa pinsala sa ekonomiya sa magkakadikit na mga county ng Hawaii na: **Hawaii, Honolulu, Kalawao at Kauai**

Mga Dedlayn sa Pagpasa ng Aplikasyon:

Pisikal na Pinsala: Oktubre 10, 2023

Ekonomikong Pinsala: Mayo 10, 2024

Kung ikaw ay matatagpuan sa isang deklaradong lugar ng sakuna, maaari kang maging karapat-dapat para sa pinansiyal na tulong mula sa Administrasyon ng Maliit na Negosyo ng E.U. (U.S. Small Business Administration o SBA).

Anong mga Uri ng mga Pautang sa Sakuna ang Magagamit?

- Mga Pautang sa Pisikal na Sakuna sa Negosyo – Mga pautang sa mga negosyo upang kumpunihin o palitan ang ari-arian na napinsala ng sakuna na pag-aari ng negosyo, kabilang ang bahay at lupa, mga imbentaryo, mga suplay, makinarya at kagamitan. Mga negosyo sa anumang laki ay karapat-dapat. Pribado, hindi pangkalakal na organisasyon tulad ng mga kawanggawa, simbahan, pribadong unibersidad, atbp., ay karapat-dapat din.
- Mga Pautang sa Sakuna sa Pang-ekonomiyang Pinsala (Economic Injury Disaster Loans o EIDL) – Mga pautang sa nagtatrabahong kapital upang tulungan ang maliliit na mga negosyo, maliliit na mga kooperatiba sa agrikultura, maliliit na mga negosyo na nakikibahagi sa akwa-kultura, at pinakapribado, hindi pangkalakal na mga organisasyon sa lahat ng laki ay tumutugon sa kanilang ordinaryo at kinakailangang pinansiyal na mga obligasyon na hindi maaaring matugunan bilang isang direktang resulta ng sakuna. Ang mga pautang na ito ay nilalayan upang tumulong sa panahon ng pagbawi sa sakuna.
- Mga Pautang sa Sakuna sa Tahanan – Mga pautang sa mga may-ari ng tahanan o nag-uupa upang kumpunihin o palitan ang bahay at lupa at personal na ari-arian na napinsala ng sakuna, kabilang ang mga kotse.

Ano ang mga Panganqailangan sa Credit?

- Kasaysayan ng Credit – Mga aplikante ay dapat magkaroon ng kasaysayan ng credit na katanggap-tanggap sa SBA.
- Pagbabayad – Mga aplikante ay dapat ipakita ang kakayahang bayaran ang lahat ng mga pautang.

Ano ang mga Antas ng Interes?

Sa pamamagitan ng batas, ang mga antas ng interes ay depende kung ang bawat aplikante ay may Credit na Magagamit Sa Iba Pang Lugar. Ang isang aplikante ay walang Credit na Magagamit Sa Iba Pang Lugar kapag natukoy ng SBA na ang aplikante ay walang sapat na mga pondo o iba pang mga mapagkukunan, o ang kakayahang humiram mula sa di-pampamahalaang mga mapagkukunan, upang magbigay para sa sarili nitong pagbawi sa sakuna. Ang isang aplikante, na tinutukoy ng SBA na magkakaroon ng kakayahang magbigay para sa kanyang sariling pagbawi ay itinuturing na may Credit na Magagamit Sa Iba Pang Lugar. Ang mga antas ng interes ay nakapirme para sa termino ng pautang. Ang mga antas ng interes na naaangkop para sa sakunang ito ay:

Mga Uri ng Pautang para sa Pisikal na Pinsala	Walang Credit na Magagamit Sa Iba Pang Lugar	Credit na Magagamit Sa Iba Pang Lugar
Mga Pautang sa Tahanan	2.500%	5.000%
Mga Pautang sa Negosyo	4.000%	8.000%
Hindi Pangkalakal na mga Organisasyon	2.375%	2.375%

Mga Uri ng Pautang para sa Ekonomikong Pinsala	Walang Credit na Magagamit Sa Iba Pang Lugar	Credit na Magagamit Sa Iba Pang Lugar
Mga Negosyo & Maliit na mga Kooperatiba sa Agrikultura	4.000%	H/A
Hindi Pangkalakal na mga Organisasyon	2.375%	H/A

Ano ang mga Termino ng Pautang?

Ang batas ay nagpapahintulot ng mga termino ng pautang hanggang sa pinakamahaba na 30 taon. Gayunpaman, nililimitahan ng batas ang mga negosyo na may credit na magagamit sa iba pang lugar hanggang sa pinakamahabang 7 taong termino. Itinatakda ng SBA ang halaga ng pagbabayad na hulugan at kaukulang maturidad batay sa kakayahan ng bawat nangungutang na magbayad. Maaaring hingin sa mga uutang na magbigay ng kolateral.

Ano ang mga Limitasyon sa Halaga ng Pautang?

- Mga Pautang sa Negosyo – Ang batas ay naglilimita sa mga pautang sa negosyo sa \$2,000,000 para sa pagkukumpuni o pagpapalit ng bahay at lupa, mga imbentaryo, makinarya, kagamitan at lahat ng iba pang pisikal na mga pagkalugi. Napapailalim sa pinakamataas na ito, ang mga halaga ng pautang ay hindi maaaring lumampas sa napatunayang hindi nakasegurong pagkalugi sa sakuna.

- Mga Pautang sa Sakuna sa Pang-ekonomiyang Pinsala (Economic Injury Disaster Loans o EIDL) – Ang batas ay naglilimita sa mga EIDL sa \$2,000,000 para sa pagpapabawas ng pinsala sa ekonomiya na dulot ng sakuna. Ang aktuwal na halaga ng bawat pautang ay limitado sa pang-ekonomiyang pinsala na tinutukoy ng SBA, mas kaunting seguro sa pagkagambala ng negosyo at iba pang mga pagbawi hanggang sa limitasyon ng administratibong pagpapautang. Ang tulong ng EIDL ay magagamit lamang sa mga entidad at kanilang mga may-ari na hindi makapagbibigay para sa kanilang sariling pagbawi mula sa di-pamahalaang mga mapagkukunan, na tinutukoy ng Administrasyon ng Maliit na Negosyo ng E.U o U.S. Small Business Administration.
- Pinakamataas na Pautang sa Negosyo – Ang \$2,000,000 na limitasyon ng batas para sa mga pautang sa negosyo ay naaangkop sa kombinasyon ng pisikal, pang-ekonomiyang pinsala, pagbawas at pagpopondo, at naaangkop sa lahat ng mga pautang sa sakuna sa isang negosyo at ang mga kaakibat nito para sa bawat sakuna. Kung ang isang negosyo ay isang pangunahing pinagmumulan ng trabaho, ang SBA ay may awtoridad na iurong ang \$2,000,000 na limitasyon ng batas.
- Mga Pautang sa Tahanan – Mga regulasyon ng SBA ay naglilimita sa mga pautang sa tahanan sa \$500,000 para sa pagkukumpuni o pagpapalit ng bahay at lupa at \$100,000 para kumpunihin o palitan ang personal na ari-arian. Napapailalim sa mga pinakamataas na ito, ang mga halaga ng pautang ay hindi maaaring lumampas sa napatunayang hindi nakasegurong pagkalugi sa sakuna.

Anong mga Paghihiqpit ang nandoon sa Pagiging Karapat-dapat sa Pautang?

- Hindi Nakasegurong mga Pagkalugi – Ang hindi nakaseguro lamang o kung hindi man ang hindi nababayaranang mga pagkalugi sa sakuna ay karapat-dapat. Anumang mga pagpapatuloy sa seguro ay kinakailangan na iangkop laban sa namumukod-tanging mga pagkakasangla ay hindi magagamit upang pondohan ang mga pagkukumpuni ng sakuna at hindi binabawasan ang pagiging karapat-dapat sa pautang. Gayunpaman, ang anumang mga pagpapatuloy sa seguro na boluntaryong iniaangkop sa anumang namumukod-tanging mga pagkakasangla ay binabawasan ang pagiging karapat-dapat sa pautang.
- Hindi Karapat-dapat na Ari-arian – Pangalawang mga tahanan, personal na mga bangka ng kasiyahan, mga eroplano, panlibangang mga sasakyan at katulad na mga ari-arian ay hindi karapat-dapat, maliban kung ginagamit para sa mga layunin ng negosyo. Ari-arian tulad ng mga antigo at koleksyon ay karapat-dapat lamang sa lawak ng kanilang kahalagahan sa pagkilos. Mga halaga para sa tanawin, mga palangyuan, atbp., ay limitado.
- Hindi Pagsunod – Mga aplikante na hindi sumunod sa mga termino ng nakaraang SBA na mga pautang ay maaaring hindi karapat-dapat. Kabilang dito ang mga nangungutang na hindi nagpanatili ng seguro ng baha at/o panganib sa nakaraang SBA na mga pautang.

Tandaan: Mga aplikante ng pautang ay dapat makipag-alam sa mga ahensiya/organisasyon na nangangasiwa sa anumang grant o iba pang programang pagtulong sa ilalim ng deklarasyong ito upang matukoy kung paano ang isang pag-apruba ng SBA na pautang sa sakuna ay maaaring makaapekto sa kanilang pagiging karapat-dapat.

Mayroon bang Tulong sa mga Pagpapabuti ng Pagbawas ng Pondo?

Kung ang iyong pag-utang ay inaprubahan, maaari kang maging karapat-dapat para sa karagdagang mga pondo upang masakop ang halaga ng mga pagpapabuti na magpoprotekta sa iyong ari-arian laban sa pinsala sa hinaharap. Kabilang sa mga halimbawa ng mga pagpapabuti ay ang pagpapanatili ng mga pader, mga prinsas, sump pumps, atbp. Pagbawas ng pera sa pautang ay magiging karagdagan sa halaga ng aprubadong pautang, ngunit maaaring hindi lumampas sa 20 porsiyento ng kabuuang halaga ng pisikal na pinsala sa bahay at lupa, kabilang ang mga pagpapabuti sa pag-upa, at personal na ari-arian na napatunayan ng SBA sa isang pinakamalaking \$200,000 para sa mga pautang sa tahanan. Hindi kinakailangan para sa paglalarawan ng pagpapabuti at ang mga pagtantiya ng gastos na isusumite kasama ng aplikasyon. Pag-apruba ng SBA ng mga hakbang sa pagbawas ay kakailanganin bago ang anumang pagtaas ng pautang.

Mayroon bang Tulong na Makukuha para sa Pagpopondo?

- SBA ay maaaring pondohan ang lahat o bahagi ng naunang mga pagkasangla na pinatunayan ng isang naitalang prenda, kapag ang aplikante (1) ay walang credit na magagamit sa iba pang lugar, (2) ay nagdusa ng malaking hindi nabayaranang pinsala sa sakuna (40 porsiyento o higit pa sa halaga ng ari-arian o 50% o higit pa sa halaga ng istraktura), at (3) naglalayon na kumpunihin ang pinsala.
- Mga negosyo – Mga may-ari ng negosyo ay maaaring maging karapat-dapat para sa pagpopondo ng umiiral na pakasangla o mga prenda sa bahay at lupa, makinarya at kagamitan, hanggang sa halaga ng pautang para sa pagkukumpuni o pagpapalit ng bahay at lupa, makinarya at kagamitan.
- Mga Tahanan – Mga may-ari ng tahanan ay maaaring maging karapat-dapat para sa pagpopondo ng umiiral na mga prenda o pagkasangla sa mga tahanan, hanggang sa halaga ng pautang para sa pagkukumpuni o pagpapalit ng bahay at lupa.

Paano kung Magpasya Akong Lumipat?

Maaari mong gamitin ang iyong SBA na pautang sa sakuna upang lumipat. Ang halaga ng pautang sa paglilipat ay depende kung ikaw ay kusang-loob o hindi kusang-loob na lumipat. Kung ikaw ay interesado sa paglipat, ang isang kinatawan ng SBA ay maaaring magbigay sa iyo ng higit pang mga detalye sa iyong partikular na sitwasyon.

Mayroon Bang mga Pangangailangan ng Seguro para sa mga Pautang?

Upang protektahan ang bawat nangungutang at ang Ahensiya, maaari kang kailanganin ng SBA na kumuha at panatilihin ang angkop na seguro. Sa pamamagitan ng batas, ang mga nangungutang na nasira o collateral na ari-arian ay natatagpuan sa isang espesyal na lugar ng panganib sa baha ay dapat bumili at panatilihin ang seguro sa baha. Kinakailangan ng SBA na ang pagsaklaw ng seguro sa baha ay mas mababa sa 1) ang kabuuang halaga ng pautang sa sakuna, 2) ang nasesegurong halaga ng ari-arian, o 3) ang pinakamataas na seguro na magagamit.

Mga aplikante ay maaaring mag-aplay online, makatanggap ng karagdagang impormasyon sa tulong sa sakuna at mag-download ng mga aplikasyon sa <https://disasterloanassistance.sba.gov/ela>. Mga aplikante ay maaari ding tumawag sa Sentro ng Serbisyo sa Kustomer ng SBA sa (800) 659-2955 o mag-email sa disastercustomerservice@sba.gov para sa higit pang impormasyon sa tulong sa sakuna ng SBA. Para sa mga taong bingi, mahina ang pandinig, o may kapansanan sa pagsasalita, mangyaring mag-dial sa 7-1-1 upang ma-access ang mga serbisyong relay ng telekomunikasyon. Nakumpletong mga aplikasyon ay dapat ipadala sa U.S. Small Business Administration, Processing and Disbursement Center, 14925 Kingsport Road, Fort Worth, TX 76155.